

18.6.2022

Asiakastietolakipakettiin (1.11.2021) liittyvän sähköisen lääkemääräyksen tuomat muutokset

Toiminnallisuuden muutokset tuotannossa 1.11.2021 lähtien Reseptikeskuksen osalta

Laissa tulleet muutokset	Reseptikeskus	Apteekki/potilastietojärjestelmä	Testattavat asiat omatoimitestaukseen
<p>Apteekkien tiedonsaantioikeuden enimmäisaika 42 kk lääkemääräyksen laatimisesta</p> <ul style="list-style-type: none"> - koskee hakuja <ul style="list-style-type: none"> o RCMR_IN000029FI01 o RCMR_IN000331FI01 o RCMR_IN000431FI01 	<p>Muutos tuotannossa 1.11.2021 lähtien</p>	<p>Ei muutosta</p>	<p>Testitapaus: Yli 42 kk vanhojen reseptien haku Reseptikeskuksesta. Suorittaja: Apteekkijärjestelmä Oletettu tulos: Apteekkijärjestelmille ei palaudu mitään reseptejä, jos yritetään hakea yli 42 kuukautta sitten laadittuja reseptejä.</p> <p>Testitapaus: Yhteenvedon tulostus apteekkijärjestelmällä. Suorittaja: Apteekkijärjestelmä Oletettu tulos: Yhteenvedolle tulostuu potilaan reseptit. Yli 42 kk vanhoista resepteistä tulee virheilmoitus ja ei palaudu mitään reseptejä.</p>
<p>Hoitosuhteen jatkuessa voidaan potilaan kieltämät reseptit palauttaa reseptikeskukseen tallennetun asiakirjan laatineelle terveydenhuollon tai sosiaalihuollon palvelunantajalle, palvelunantajan reseptikeskukseen tallentamista asiakirjoista ja niiden perusteella tehtyjen toimitusten toimitustiedoista</p> <ul style="list-style-type: none"> - koskee hakuja <ul style="list-style-type: none"> o RCMR_IN000029FI01 o RCMR_IN000031FI01 	<p>Muutos tuotannossa 1.11.2021 lähtien</p>	<p>Ei muutosta</p>	<p>Testitapaus: Potilaan kieltämien reseptien haku Reseptikeskuksesta. Suorittaja: Potilastietojärjestelmä Oletettu tulos: Potilaan kieltämät reseptit palautuvat alkuperäiselle lääkkeen määrääjälle sekä saman palvelunantajan palveluksessa toimivalle lääkkeen määrääjälle.</p> <p>Testitapaus: Potilaan kieltämien reseptien haku Reseptikeskuksesta. Suorittaja: Potilastietojärjestelmä Oletettu tulos: Potilaan kieltämät reseptit eivät palaudu kun kyselyn syynä on Muu.</p>

18.6.2022

Lääkkeen lopetus	Toteutus lääkityksen vaiheen 2 kanssa (Q/2025)	Muutos toteutetaan Kanta-lääkityslistan käyttöönoton yhteydessä (Q3/2025)	
------------------	--	---	--

Suostumustyyppikoodisto

[Sähköinen lääkemääräys 1.2.246.537.5.40119 – Suostumustyytit](#) koodiston muutokset ja vaikutukset 1.11.2021

Tunniste	Lyhenne	Kuvaus	Vaikutukset Reseptikeskukseen	Vaikutukset apteekki/potilastietojärjestelmille
1	Suullinen suostumus	Potilaan tai hänen laillisen edustajansa suullinen suostumus tarvitaan 1) kun lääkäri hakee lääkemääräyksen uusimispyynnön käsittelyn yhteydessä potilaan muiden lääkemääräysten tietoja, 2) kun apteekki hakee reseptikeskuksesta tiedot potilaan kaikista lääkemääräyksistä yhteenvedon muodostamista varten, sekä 3) kun potilasta hoitava lääkkeen määrääjä hakee reseptikeskuksesta tiedot muun lääkkeen määrääjän tallentamista potilaan lääkemääräyksistä.	-	Poistettava 1.1.2023 mennessä, siihen asti koodiarvoa voi tuottaa. Koodistossa päättymispäivä 31.12.2023.
2	Allekirjoitettu suostumus	Arvo, joka ilmaisee, että tietojen luovutus Reseptikeskuksesta perustuu potilaan tai hänen laillisen edustajansa allekirjoittamaan suostumukseen Huom. Arvoa käytetään, kun Reseptikeskuksesta haetaan tietoja muussa kuin potilaan hoitoon liittyvässä tarkoituksessa, johon ei ole lakisääteistä perustetta.	-	Puolesta-asioinnin suostumukset annetaan jatkossa koodilla 8. Otettava käyttöön 1.1.2023 mennessä. Huom ! Tätä arvoa ei pitäisi enää käyttää, ei ole hoitoon liittymättömiä hakuja, joissa ei ole lakisääteistä perustetta. Koodin käyttö vaatii myös Suostumuslomakkeen (206) käytön. Koodi laitetaan tulevaisuudessa päättymispäivä.

18.6.2022

3	Suullinen pyyntö	arvo, joka ilmaisee, että tietojen luovutus Reseptikeskuksesta perustuu potilaan tai hänen laillisen edustajansa suullisen pyyntöön Huom. Arvoa käytetään esimerkiksi, kun apteekki tai terveyden- tai sosiaalihuollon palveluntarjoaja hakee Reseptikeskuksesta tiedot potilaan lääkemääräyksistä yhteenvedon muodostamista varten.	-	Otettava käyttöön 1.1.2023 mennessä Reseptikeskuksen hakuliitteiden 2 & 3 muutosten mukaisesti (esim. yhteenvedossa suullinen suostumus → suullinen pyyntö)
4	Potilas ei anna suostumusta	Potilas ei anna suostumusta lääkkeen määrääjälle hakea tietoja reseptikeskuksessa olevista lääkemääräyksistä sähköisen lääkemääräyksen uusimispyynnön välittämisen yhteydessä.	-	Poistettava 1.1.2023 mennessä, siihen asti koodiarvoa voi tuottaa. Koodistossa päättymispäivä 31.12.2023.
5	Suostumusta ei tarvita	arvo, joka ilmaisee että, tietojen luovutukseen Reseptikeskuksesta ei tarvita potilaan tai hänen laillisen edustajansa suostumusta Huom. Arvoa käytetään esimerkiksi, kun lääkkeen määrääjä hoitotilanteessa hakee Reseptikeskuksesta tiedot potilaan lääkemääräyksistä.	Lääkemääräyksen sanomat CDAR2 dokumenttiin jätetään uusimispyyntöjen suostumustyyppin rakenne ennalleen, joka poistetaan lääkityksen vaihe 2 määritysten/muutosten myötä (tuotantoon Q3/2025).	Varauduttava, että jatkossa voi tulla arvoa 5 koodin 1 Suullinen suostumuksen tilalle tai koodin 4 potilas ei anna suostumusta tilalle Huom. Tämä koskee myös uusimispyyntöjä. 1.1.2023 mennessä pitää uusimispyyntöjen suostumustyyppissä tuoda arvo 5.
6	Yhteisymmärrys	arvo, joka ilmaisee, että tietojen luovutus Reseptikeskuksesta tai sähköisen lääkemääräyksen mitätöinti perustuu yhteisymmärrykseen potilaan tai hänen laillisen edustajansa kanssa	-	Ei muutosta

18.6.2022

7	Tiedonhallintapalvelusta saatu suostumus	reseptikeskuksessa olevia tietoja potilaan lääkemääräyksistä, niiden toimitustiedoista ja uudistamispyynnöistä saa luovuttaa terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimintayksikölle ja lääkkeen määrääjälle potilaan terveyden- ja sairaanhoidon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi, jos potilas on antanut siihen kirjallisen suostumuksensa 14 §:n mukaisesti	-	Koodistossa päättymispäivä 31.12.2023.
8	Suomi.fi-valtuuksiin perustuva puolesta-asiointi → nimi muutettu "Allekirjoitettu valtuutus puolesta-asiointiin"	arvo, joka ilmaisee, että tietojen luovutus Reseptikeskuksesta perustuu potilaan antamaan paperimuotoiseen tai Suomi.fi-palveluun tallennettuun sähköiseen puolesta-asiointivaltuutukseen Huom. Suomi.fi-valtuuksiin perustuvassa puolesta-asiointissa potilaan puolesta asioiva henkilö voi olla esim. huoltaja tai valtuutettu, jonka oikeus puolesta-asiointiin on aina tarkistettava Suomi.fi-valtuudet palvelusta.	-	Otettava koodi käyttöön myös allekirjoitettujen kirjallisten valtuutusten osalta 1.1.2023 mennessä

Määrittelyt

Käyttötapaukset ja vaatimusmäärittelyt on julkaistu Kanta.fissä

- Hakuliitteet
  - [Reseptien haku Reseptikeskuksesta / Potilastietojärjestelmät](#)
  - [Reseptien haku Reseptikeskuksesta / Apteekkijärjestelmät](#)
- Käyttötapaukset
  - [Sähköinen lääkemääräys Potilastietojärjestelmä käyttötapaukset](#)

18.6.2022

- [Sähköinen lääkemääräys Apteekkijärjestelmät käyttötapaukset](#)
- Vaatimukset
  - [Sähköinen lääkemääräys - Potilastietojärjestelmä vaatimukset](#)
  - [Sähköinen lääkemääräys Apteekkijärjestelmät vaatimukset](#)

Dokumentteihin on päivitetty suostumusten ja kiellettyjen lääkemääräysten palautusmuutokset. Osa suostumuksiin liittyvistä säännöistä on poistettu käyttötapauksista ja vaatimuksista, ettei samaa tietoa ole monessa dokumentissa.

Tuleva HL7-määrittelymuutos

Uusimispyyntöjen CDA-rakenteesta poistetaan suostumustiedon välitys, joka 1.11.2021 asiakastietolain myötä jäi turhaksi. Tätä ei poistettu vielä, koska tulee rajapintamuutos ja potilas- ja apteekkitietojärjestelmät eivät olisi ehtineet yhteistestaukseen. Muutos tullaan tekemään Kanta-lääkityslistan vaiheessa 2, Q3/2025 käyttöönottavassa versiossa.